

Số: **20/2018/QĐST-DS**

Đà Lạt, ngày 09 tháng 10 năm 2018

**QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ**

V/v Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự.

TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ ĐÀ LẠT, TỈNH LÂM ĐỒNG

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Lê Thị Lệ Quyên

Thư ký phiên họp: Ông Đoàn Văn Chiến – Là thư ký Toà án của Tòa án nhân dân thành phố Đà Lạt, tỉnh Lâm Đồng.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Đà Lạt, tỉnh Lâm Đồng tham gia phiên họp: Ông K'Mích – Kiểm sát viên

Ngày 09 tháng 10 năm 2018, tại trụ sở Tòa án nhân dân thành phố Đà Lạt, tỉnh Lâm Đồng mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 355/2018/TLST-VDS ngày 05 tháng 09 năm 2018 về việc “*Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự*” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 13/2018/QĐST-VDS ngày 27 tháng 09 năm 2018, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Bà Mạch Su H, nơi cư trú: đường P, Phường B, thành phố Đ, tỉnh Lâm Đồng. *(Có mặt)*

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:*

1. Bà Mạch Ái L, nơi cư trú: đường P, Phường B, thành phố Đ, tỉnh Lâm Đồng. *(Vắng mặt)*

2. Ông Mạch Cảnh T, nơi cư trú: đường P, Phường B, thành phố Đ, tỉnh Lâm Đồng. *(Vắng mặt)*

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu và bản tự khai của người yêu cầu giải quyết việc dân sự bà Mạch Su H thì: Cha bà H là ông Mạch Đạt M, sinh năm 1904, chết năm 1968 và mẹ là bà Quang M, sinh năm 1911, chết năm 2005. Cha mẹ bà có 06 người con chung là ông Mạch Khuôn T, sinh năm 1940, chết năm 1995, ông Mạch Nhạc T, sinh năm 1944, chết năm 2014, ông Quang Cẩm H, sinh năm 1955, chết năm 2002, bà Mạch Ái L, sinh ngày 03/12/1949, bà Mạch Su H, sinh năm 1956 và ông Mạch Cảnh T, sinh năm 1961. Trong đó, bà Mạch Ái L bị bệnh tâm thần phân liệt từ nhỏ, không thể tự thực hiện sinh hoạt cá nhân. Hàng tháng bà L vẫn phải điều trị bệnh tại Trạm y tế Phường B, thành phố Đ và được hưởng trợ cấp xã hội. Do bà L không có khả năng nhận thức và làm chủ hành vi nên bà H yêu cầu Toà án tuyên bố bà Mạch Ái L, sinh ngày 03/12/1949 mất năng lực hành vi dân sự để tạo điều kiện cho gia đình làm thủ tục mở thừa kế đối với di sản của

cha mẹ vì hiện nay căn nhà cha mẹ để lại tại đường P, Phường B, thành phố Đ, tỉnh Lâm Đồng, nơi bà và bà L đang sinh sống đã xuống cấp trầm trọng cần phải xin phép để sửa chữa căn nhà.

Theo biên bản lấy lời khai của người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan ông Mạch Cảnh T thì: Ông T cũng xác định về cha mẹ và các anh chị em như bà Mạch Su H trình bày là đúng và cũng xác định bà Mạch Ái L bị bệnh tâm thần phân liệt từ nhỏ, hàng tháng vẫn sử dụng thuốc điều trị. Hiện bà L sống chung với bà H, mọi sinh hoạt cá nhân thường ngày của bà L phải có sự chăm sóc của bà H. Do bà L không có khả năng nhận thức và làm chủ hành vi nên bà H yêu cầu Tòa án tuyên bố bà L mất năng lực hành vi dân sự thì ông cũng đồng ý.

Tại phiên họp hôm nay, bà H vẫn giữ nguyên yêu cầu Toà án tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự đối với bà Mạch Ái L.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Đà Lạt, tỉnh Lâm Đồng phát biểu quan điểm tại phiên họp:

Về tố tụng: Trong quá trình thụ lý cũng như giải quyết việc dân sự, thì chủ tọa phiên họp đã thực hiện đầy đủ trình tự thủ tục tố tụng, các đương sự đã thực hiện đúng quyền và nghĩa vụ của mình được quy định tại Bộ luật tố tụng dân sự.

Về nội dung: Với chứng cứ thể hiện bà Mạch Ái L, sinh năm 1949 bị bệnh tâm thần phân liệt từ nhỏ, không thể tự thực hiện các hoạt động sinh hoạt cá nhân mà phải có người chăm sóc. Theo kết luận giám định pháp y tâm thần xác định bà Mạch Ái L, sinh năm 1949, hiện tại mất khả năng nhận thức và mất khả năng điều khiển hành vi nên yêu cầu của bà Mạch Su H là có cơ sở theo quy định tại khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự năm 2015. Do đó, đề nghị chấp nhận yêu cầu của bà H. Tuyên bố bà Mạch Ái L là người mất năng lực hành vi dân sự.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân thành phố Đà Lạt, tỉnh Lâm Đồng nhận định:

[1] Về tố tụng: Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan ông Mạch Cảnh T được Tòa án triệu tập tham gia phiên họp, tuy nhiên ông T có đơn xin vắng mặt nên Tòa án quyết định vẫn tiến hành phiên họp theo quy định tại khoản 3 Điều 367 Bộ luật tố tụng dân sự.

[2] Về nội dung: Theo tài liệu chứng cứ do người yêu cầu cung cấp thể hiện bà Mạch Ái L, sinh ngày 03/12/1949 bị bệnh tâm thần phân liệt, được khám và điều trị bệnh thường xuyên tại trạm y tế phường và được hưởng trợ cấp xã hội hàng tháng. Bà Mạch Ái L có cha là ông Mạch Đạt M và mẹ là bà Quang M đều đã chết. Gia đình bà L có 06 anh chị em là ông Mạch Khuôn T, ông Mạch Nhạc T, ông Quang Cẩm H (đều đã chết), bà Mạch Ái L, sinh 1949, bà Mạch Su H, sinh năm 1956 và ông Mạch Cảnh T, sinh năm 1961. Bà L không có chồng và con, hiện đang sống chung với em gái là bà Mạch Su H và được bà H chăm sóc, nuôi dưỡng từ trước cho đến nay. Do bà L không có khả năng nhận thức, làm

chủ được hành vi của mình nên bà H yêu cầu Toà án tuyên bố bà L mất năng lực hành vi dân sự. Căn cứ vào kết luận giám định pháp y tâm thần số 90/KLGĐTC ngày 10/9/2018 của Trung tâm pháp y tâm thần – Khu vực Tây Nguyên kết luận: bà Mạch Ái L, sinh năm 1949, địa chỉ thường trú đường P, Phường B, thành phố Đ, tỉnh Lâm Đồng hiện tại bị bệnh tâm thần phân liệt thể di chứng/ Tăng huyết áp (F20.3/I-ICD 10); mất khả năng nhận thức và mất khả năng điều khiển hành vi. Căn cứ vào khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự năm 2015, xét thấy yêu cầu của bà Mạch Su H là có cơ sở nên chấp nhận, tuyên bố bà Mạch Ái L là người mất năng lực hành vi dân sự.

[3] Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Bà H phải chịu lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự, tuy nhiên, xét thấy bà H, sinh năm 1956, hiện đã trên 60 tuổi là “Người cao tuổi” theo quy định tại Điều 2 Luật người cao tuổi nên thuộc trường hợp được miễn nộp lệ phí và có đơn đề nghị Toà án miễn nộp lệ phí theo quy định. Căn cứ điểm đ khoản 1, khoản 2 Điều 12, Điều 14 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về án phí, lệ phí Tòa án, miễn nộp tiền lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự cho bà H.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

- Căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, Điều 149, khoản 3 Điều 367, Điều 370, 371, 372, 378 của Bộ luật tố tụng dân sự;

- Áp dụng khoản 1 Điều 22 của Bộ luật dân sự;

- Căn cứ điểm đ khoản 1, khoản 2 Điều 12, Điều 14 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về án phí, lệ phí Tòa án;

1. Chấp nhận yêu cầu của bà Mạch Su H.

Tuyên bố bà Mạch Ái L, sinh ngày 03/12/1949, nơi cư trú: đường P, Phường B, thành phố Đ, tỉnh Lâm Đồng là người mất năng lực hành vi dân sự.

2. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Bà H được miễn nộp tiền lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự.

3. Quyền kháng cáo, kháng nghị:

Người yêu cầu có quyền kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày Toà án ra quyết định.

Người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan vắng mặt tại phiên họp có quyền kháng cáo trong thời hạn 10 ngày tính từ ngày nhận được hoặc được tổng đạt, niêm yết quyết định này.

Viện kiểm sát nhân dân thành phố Đà Lạt, tỉnh Lâm Đồng có quyền kháng nghị quyết định này trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Lâm

Đồng có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Toà án ra quyết định.

Nơi nhận:

- TAND tỉnh Lâm Đồng;
- VKSND tỉnh Lâm Đồng;
- VKSND TP Đà Lạt;
- Chi cục THADS TP Đ;
- Đường sự;
- Lưu hồ sơ.

THẨM PHÁN - CHỦ TOẠ PHIÊN HỌP

(Đã ký và đóng dấu)

Lê Thị Lệ Quyên